

Zaštita od krivotvorenja

Objavljeno: 1.2.2015. Ažurirano: 1.1.2023.

Krivotvorenje je kazneno djelo sa socijalnim i finansijskim posljedicama koje narušava osnove povjerenja javnosti (korisnika) u gotovinu.

Hrvatska narodna banka posvećuje punu pozornost zaštiti od krivotvorenja gotovog novca te nizom procesa prevenira krivotvorenje:

- Pri dizajniranju novčanica i kovanog novca kuna i lipa, kao i euronovčanica i eurokovanica, posebna se pozornost poklanja novim zaštitnim obilježjima koja su jednostavna za provjeru i složena za imitaciju.
- Kontinuirano se provodi [Nacionalni program obuke](#).
- Aktivno se surađuje na dnevnoj razini s Policijskim nacionalnim uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta MUP-a RH i Državnim odvjetništvom RH.
- Sustavno se provodi opskrba novim novčanicama i izdvajaju se pohabane i oštećene novčanice kako bi se olakšalo utvrđivanje autentičnosti.

Kazneni zakon RH

U Kaznenom zakonu Republike Hrvatske, članku 274. Krivotvorenje novca, navedeno je:

1. Tko izradi lažni novac, preinači pravi novac ili takav novac pribavi, posjeduje, uveze, izveze, prima ili prenosi s ciljem stavljanja u optjecaj kao pravog ili ga stavi u optjecaj kao pravi, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
2. Tko lažni novac koji je primio u uvjerenju da je pravi, saznajući da je lažan, stavi u optjecaj, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
3. Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 2. počinitelj će se kazniti.
4. Lažni novac će se oduzeti.

U članku 283. Izrada, nabavljanje, posjedovanje, prodaja ili davanje na uporabu sredstva za krivotvorenje navedeno je:

1. Tko izrađuje, prima, nabavlja, posjeduje, prodaje ili daje na uporabu uređaje, predmete, računalne programe i računalne podatke te druga sredstva za krivotvorenje ili izmjenu novca ili sigurnosnih obilježja kao što su hologrami, vodeni žigovi ili drugi sastavni dijelovi novca koji služe za zaštitu od krivotvorenja, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.
2. Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko izrađuje, prima, nabavlja, posjeduje, prodaje ili daje na uporabu uređaje, predmete, računalne programe i računalne podatke te druga sredstva za izradu lažnih vrijednosnih papira, lažnih znakova za vrijednost izdanih na temelju propisa, lažnih znakova za obilježavanje robe, lažnih mjera i utega i krivotvorenih isprava.
3. Sredstva iz stavaka 1. i 2. ovoga članka oduzet će se.

Edukativna brošura: Naučimo prepoznati sumnjive primjerke novca

Hrvatska narodna banka izdaje edukativnu brošuru naziva [Naučimo prepoznati sumnjive primjerke novca](#). Brošura sadržava opisne i slikovne prikaze zaštitnih obilježja novčanica kuna, postupak provjere autentičnosti sumnjivih primjeraka, primjere krivotvorenja zaštitnih obilježja te tumačenje osnovnih pojmova u opisivanju karakteristika novčanica. Brošura je namijenjena zaposlenicima banaka, zaposlenicima svih institucija kojima je osnovna djelatnost rukovanje gotovim novcem te osobama koje u svom poslovanju svakodnevno rukuju gotovim novcem. Svrha je brošure osposobiti čitatelje da uspješno prepoznaju krivotvoreni novac i spriječe pokušaje stavljanja takvog novca u optjecaj.

Brošura je besplatna i može se naručiti slanjem [zahtjeva](#) na e-adresu ncc.hr@hnb.hr.

Edukativne materijale o zaštitnim obilježjima euronovčanica i eurokovanica koje 1. siječnja 2023. zamjenjuju novčanice i kovanice kuna možete preuzeti [ovdje](#).

© HRVATSKA NARODNA BANKA